

RIKTLINJE FÖR FÖRMEDLINGSÄRENDE ARVIDSJAURS KOMMUN

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Styrande dokument	Riktlinjer	Sn 2022-09-29 § 64	Socialnämnden
Dokumentansvarig		Giltig till	
Socialnämnden		Tills vidare	
Dokumentinformation	Dnr 200/2022		

Riktlinje för förmedlingsärende

Fastställd av socialnämnden 2022-09-29 § 64.

Innehåll

Syfte	3
Bakgrund.....	3
Rätten till bistånd.....	3
Målgrupper.....	4
Barnperspektivet.....	4
Ansvar.....	4
Socialförvaltningens anmälningsansvar till överförmyndarnämnden.....	5
Beslutanderätt och befogenheter	5
Verkställighet.....	5
Genomförandeplan och uppföljning.....	6
Avsluta förmedlingsärende	6
Ej verkställda beslut.....	6
Styrdokument och relaterad information	6

Riktlinje för förmedlingsärende

Fastställt av socialnämnden 2022-09-29 § 64.

Syfte

Syftet med riktlinjen är att ge vägledning och bidra till en jämlik och rättssäker handläggning för att personer i särskilt utsatta grupper ska få det stöd och den hjälp de behöver i enlighet med socialtjänstlagen. Riktlinjen ska skapa en samsyn kring utredningsförfarandet och beslut för både den enskilde och myndigheten. Den ska dessutom bidra till en jämn kvalitet i verksamheten. Riktlinjen omfattar handläggning av ärenden rörande förmedlingsärende, vilket är ett bistånd enligt socialtjänstlagen som innebär att klienten får hjälp att sköta sin ekonomi under en begränsad period

Bakgrund

När en enskild av olika anledningar inte klarar att sköta sin ekonomi på egen hand kan denne ansöka om förmedlingsmedel för hjälp att hantera sin ekonomi. Förmedlingsmedel är en insats som innebär en förvaltning av den enskildes ekonomi. Socialförvaltningen har ingen dispositions- eller bestämmanderätt för de medel som förvaltas.

Förmedlingsmedel ska endast beviljas under en begränsad tid. Syftet med insatsen är att den enskilde, genom stöd och vägledning från socialförvaltningen, ska kunna hantera sin ekonomi självständigt. Målsättningen är att i första hand undvika vräkningar och betalningsanmärkningar.

Det stöd som erbjuds ska utformas och genomföras tillsammans med den enskilde.

Stöd i form av förmedlingsmedelsförvaltning är inte särskilt reglerat i lagstiftning, författning eller föreskrifter, men kommunerna har, av vad som framgår av rättspraxis och uttalanden i lagförarbeten, en skyldighet att erbjuda stöd i denna form till den som har behov av det.

Förmedlingsmedel är likvärdigt med ett så kallat sysslomannaskap vars uppgift och ansvar är reglerat i 18 kapitlet Handelsbalken. ”*Sysslomannaskapet innebär en redovisningskyldighet som omfattar redovisning av inkomster och utgifter till den enskilde samt att betalningar ska styrkas med verifikationer. När uppdraget upphör ska sysslomannen lämna en slutredovisning. Föreligger det då brister i redovisningen kan den som innehar sysslomannaskapet bli ersättningskyldig.*”

Rätten till bistånd

Ansökan om förmedlingsmedel ska prövas som ett biståndsärende enligt 4 kap. 1§ SoL.

I utredningen som ligger till grund för beslutet utreds alltid om behovet kan tillgodoses på annat sätt. Den enskilde ska i första hand hänvisas till banken för att se över möjligheten att registrera betalning av fakturor via autogiro därefter kan tex hjälp via anhöriga och/eller kontakt med kommunens budget- och skuldrådgivare vara tillämpligt.

En förutsättning för att insatsen förmedlingsmedel ska fungera är att den enskilde kan ta eget ansvar, följa uppgjord planering och se till att räkningarna lämnas in för betalning i tid. Frågan om god man eller förvaltare ska tas upp med den enskilde i utredningen.

Om socialförvaltningen kommer fram till att rätt till förmedlingsmedel föreligger ska beslut fattas enligt 4 kap. 1§ i SoL. Om rätten till förmedlingsmedel ej föreligger och behovet kan tillgodoses på annat sätt ska ett avslagsbeslut fattas och en besvärshänvisning lämnas till den enskilde.

Beslut om förmedlingsmedel ska vara tidsbegränsat och innefatta en period om max sex månader. Den tiden ska aktivt användas för att stödja den enskilde att utveckla sin förmåga att klara sin livsföring och att hantera sina egna medel.

Om det visar sig att den enskilde är i fortsatt behov av förmedlingsmedel, tex för att en ansökan eller anmälan om godeman ska göras, kan en ny period på sex månader beviljas.

Riktlinje för förmedlingsärende

Fastställt av socialnämnden 2022-09-29 § 64.

Det är än viktigare att ansökan om godeman tas i beaktning i de förmedlingsärenden som beviljas flera gånger. Den enskildes behov av hjälp kan då vara mer långvarigt och så omfattande att en godeman kan behövas för att tillgodose den enskildes behov. Stor restriktivitet ska alltid iaktas när det gäller att bevilja förmedlingsmedel. Viktigt är dock att riktlinjerna används som en vägledning vid bedömningen, det är alltid de individuella behoven som ligger till grund för beslutet.

Målgrupper

Förmedlingsärende kan inte villkoras, förutsättningen för att beviljas förmedlingsärende är att den enskilde själv ansöker om det.

Den enskilde ska ha särskilda svårigheter att hantera sin ekonomi och andra alternativ ska vara uttömda. En individuell bedömning görs alltid, följande målgrupper är exempel på förutsättningar då förmedlingsärende kan bli aktuellt.

- Personer som drabbats av fysisk ohälsa som omöjliggör eget ansvar över ekonomin. Tex vid sjukdom eller olycka som resulterar i längre sjukhusvistelse och där anhöriga, som kan träda in, saknas.
- Personer med psykisk ohälsa och/eller funktionsnedsättning som omöjliggör eller försvårar ansvaret över den egna ekonomin.
- Personer som ansökt om godeman men ännu inte fått det.
- Personer där anmälan om godeman är inskickad men ännu inte handlagt.
- Personer som är i missbruksbehandling via socialförvaltningen
- Personer som blivit beviljad socialt kontrakt eller annat bistånd som innebär risk för kostnader för socialförvaltningen

Barnperspektivet

Sedan 1 januari 2020 är FN´s barnkonvention lag i Sverige. Enligt prop. 1996/97:124 skall barnperspektivet särskilt beaktas när familjer ansöker om ekonomiskt eller annat bistånd hos socialtjänsten. Barnets bästa ska alltid beaktas, utredas och redovisas.

Ansvar

Kommunen har enligt 2 kap. 1 § SoL det yttersta ansvaret för att den enskilde får det stöd och den hjälp som han eller hon behöver. Detta innebär ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän.

I de fall ansvarig handläggare uppmärksammar att den enskilde inte klarar av att sköta sin ekonomi ska detta påtalas. Information ges till den enskilde om möjlighet att ordna autogiro, budgetrådgivning och ansökan om godeman. Socialförvaltningens budget- och skuldrådgivare kan i vissa fall vara behjälpliga i kontakt med banken.

Riktlinje för förmedlingsärende

Fastställd av socialnämnden 2022-09-29 § 64.

Socialförvaltningens anmälningsansvar till överförmyndarnämnden

Socialförvaltningen ska anmäla behov om godeman och/eller förvaltare i de fall behov uppmärksammas. Socialförvaltningen ska också bistå överförmyndarnämnden med nödvändig utredning. Innan anmälan sker bör det övervägas om en annan mindre ingripande lösning kan fungera.

Anmälningsskyldigheten baseras på bestämmelser i socialtjänstförordningen och LSS. Där anges att anmälan till överförmyndarnämnden ska ske dels om behov av god man eller förvaltare anses föreligga, dels om någon inte längre är i behov av god man eller förvaltare. Därutöver är socialförvaltningen skyldig att på begäran lämna de uppgifter som överförmyndaren i övrigt behöver, se föräldrabalken 16 kap. 10 §. Sekretessen får brytas om överförmyndarnämnden begär upplysningar från socialförvaltningen i ärende som rör godmanskap eller förvaltarskap.

Beslutanderätt och befogenheter

Befogenhet att fatta beslut om bistånd i form av förmedlingsärende framgår av socialförvaltningens delegationsordning.

Verkställighet

Om ansökan beviljats lämnar den enskilde en fullmakt till socialförvaltningen på sin inkomst. Regler gällande fullmakt återfinns i 2 kapitlet Avtalslagen. Den enskilde har fortfarande dispositionsrätt över sina medel varför en skriftlig avtalsplan/genomförandeplan måste upprättas i samråd med den enskilde där det framgår hur medlen ska användas. Den handläggare som ansvarar för ärendet får inte utan överenskommelse prioritera skulder eller löpande räkningar som rör den egna verksamheten. I avtalsplanen/genomförandeplanen ska framgå vilka räkningar som den enskilde önskar få hjälp med att betala, när underlag för betalningar ska lämnas in och vilka utbetalningar som ska göras till den enskilde. Samtliga räkningar som lämnas in ska betalas i tid. Den enskilde ansvarar för att lämna in räkningarna i tid.

Förmedlingsmedlet kan börja användas när pengar har kommit in på förmedlingskontot. Förmedlingsmedel får inte fungera som en ”kreditverksamhet” och medel kan inte betalas ut från ett tomt konto. Om en persons inkomster tar slut innan nya medel kommit in på kontot kan behov av prövning om rätt till ekonomiskt bistånd enligt 4 kapitlet 1 § socialtjänstlagen föreligga.

Alla ekonomiska transaktioner verkställs i verksamhetssystemet. Den enskilde ska kunna följa samtliga in- och utbetalningar från förmedlingskontot. Socialförvaltningen måste enligt lag erbjuda redovisning genom avstämning varje månad. Den enskilde har då rätt att erhålla ett muntligt och/eller skriftligt saldobesked. Den enskilde ska informeras om att denne när som helst kan avsluta insatsen.

Riktlinje för förmedlingsärende

Fastställd av socialnämnden 2022-09-29 § 64.

Genomförandeplan och uppföljning

Syfte med biståndet är att den enskilde på sikt ska kunna sköta sin egen ekonomi. Budgetrådgivning bör vara en obligatorisk del i planeringen. En budgetrådgivare ger den enskilde råd om hur man ska lägga upp sin budget och hur man bör prioritera och betala sina räkningar. Budgetrådgivaren kan också hjälpa den enskilde att ansöka om skuldsanering om behov finns.

Det ska alltid upprättas en genomförandeplan, den ska innehålla mål för insatsen samt hur den enskilde ska kunna återta ansvaret för sin ekonomi. Genomförandeplanen undertecknas av både den enskilde och ansvarig handläggare.

Uppföljning görs regelbundet och i god tid innan beslutsperioden går ut. Vid behov revideras genomförandeplanen utifrån ändrade förutsättningar hos den enskilde.

Avsluta förmedlingsärende

Förmedlingsmedel är en frivillig insats och kan när som helst avslutas av den enskilde genom att denne säger upp fullmakten. Socialförvaltningen har också rätt att säga upp samarbetet om överenskommelsen inte följs. Vid avslut av insats ska en slutredovisning lämnas till den enskilde i enlighet med reglerna om syssломannaskap. Fullmakten avslutas av klienten hos berörd myndighet eller arbetsgivare.

Ej verkställda beslut

I 16 kap 6 f § SoL anges att socialnämnden ska anmäla till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till kommunens revisorer alla gynnande beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från dagen då beslutet fattades.

I anmälan ska anges när beslutet togs, vilken typ av insats beslutet gäller samt skälen till varför beslutet inte verkställts. Även ärenden där verkställigheten avbryts och inte återupptas inom tre månader ska anmälas på samma sätt. Personen det gäller ska vara identifierbar. Rapporteringen ska ske en gång per kvartal. En sanktionsavgift kan påföras kommunen i de fall beslutet inte är verkställt inom skälig tid, jml 4 kap 1 § SoL.

Styrdokument och relaterad information

- Socialtjänstlagen (2001:453)
 - Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)
 - Föräldrabalken (1949:381)
 - Avtalslagen (1915:218)
 - Handelsbalken (1736:0123)
 - Socialnämndens delegationsordning
 - Barnkonventionen
-